

The Rambam

Rambam was born on the fourteenth day of Nissan - the day before Passover – in the year 1135¹, in Cordova, Spain. He was a descendent of a distinguished and scholarly family tracing its ancestry to Rabbi Yehudah HaNassi, the compiler of the Mishnah, and even further back to the royal house of King David. At the conclusion of his Commentary on the Mishnah – the compilation of the Oral Tradition of the Torah (tractate Uktzin 3:12), Rambam enumerates his ancestry eight generations back, indicating that all were distinguished Dayanim, Rabbis and scholars. His father served as Dayan – a judge in the Jewish court of law - of the Jewish community of Cordova and was famous not only for his vast Torah knowledge, but also for his general scholarship, especially in mathematics and astronomy. Rabbi Maimon himself taught his prodigious son Scripture, Talmud, and every aspect of the Jewish religion and tradition, and provided him also with a multifaceted education and a thorough training in worldly sciences. It was at the suggestion of his father that the young Moshe immersed himself in the study of philosophy and medicine – fields in which he was to later attain

world renown.

The young Moshe was barely Bar Mitzyah when the fanatical Almohades conquered Cordova in 1148. These ruthless, savage Moslems tolerated no other religion than their own and offered the Jewish population the choice of conversion to Islam, death, or expulsion from their native land. Thus the Jews were given the excruciating alternative of either surrendering their eternal faith or their very life, or abandoning their homeland where they had lived for many centuries, leaving behind all their possessions, to seek a haven of refuge in a hostile world where they were nowhere welcome. The vast majority of the Jews, among them the Dayan and his family, chose exile and left Cordova. Of those who could not leave, many met a martyr's death, sanctifying the Name of G-d, and some became insincere converts to Islam, merely outwardly, all the while, secretly, in their hearts and in the privacy of their homes, observing and practicing all the precepts of the Torah, never abandoning their inherited religion.

Rabbi Maimon and his family wandered about from city to city in Southern Spain, without being able to stay in any one place for a long period, for the conquering Almohadian hordes swept all across Southern Spain. After ten years of a nomadic life, they joined a group of fugitives who headed toward North Africa and eventually settled, in 1159, in Fez, then the capital of Morocco. But they were still not destined to enjoy peace and security. After a five year stay in Fez they had to leave because of religious intolerance and persecution. They again became wandering Jews, without a home. By way of Jerusalem and Hebron, the Maimon family made their way to Egypt. The Holy Land, desolate and unpopulated, ravaged by the Crusaders, did not afford them a permanent place of residence. They spent three days in Jerusalem in prayer at the Western Wall, and one day in Hebron praying at the graves of the Patriarchs at the Cave of Machpelah. From there they proceeded to Egypt. In Fostad, near Cairo, the seat of the Caliphate, the family of Rabbi Maimon at last found a haven. Unlike other Moslem countries, the Jews in Egypt, under the tolerant and enlightened rule of the Fatimide caliphs, were granted complete religious and civil freedom. They were allowed to develop their religious, cultural and communal life, as well as to engage in commerce without any restrictions or interference. It was here that Rabbi Moshe was to create the masterworks for which the Jewish people are forever indebted to him.

They had barely settled in their new domicile, and were just beginning to enjoy the long sought life of freedom and peace, when misfortune struck the Maimon family.

A few months after their arrival in Fostad, Rabbi Maimon, the former Dayan of Cordova, passed away. Rabbi Moshe deeply mourned the loss of his great father, who was to him not only a father but also his foremost teacher and most important influence

Rabbi Maimon wrote a commentary on the Talmud, which his son Rabbi Moshe mentions in his introduction to the Mishnah and which he used as a source in the preparation of his own work². His younger brother, David, took upon himself the responsibility of providing financial support for the entire family, in order to enable his gifted brother. Moshe, to devote himself to his studies without financial worry. David became a jewel merchant, importing gems and precious stones from India. He succeeded in this business and the family lived very comfortably. Unfortunately, the family was struck again by tragedy with the untimely death of their provider. On a business trip to India, the ship on which David was sailing was caught in a storm, shipwrecked in the Indian Ocean, and David drowned, carrying with him the entire family fortune.

It devolved upon Rabbi Moshe to become the breadwinner of the family. However, as a result of his incessant study and his grief over his brother's death, he became seriously ill. Bedridden for several months, he was unable to provide support for his family. When he finally recovered, he began to practice medicine. Rambam did not deem it proper to obtain monetary benefits or receive financial remuneration from his vast Torah knowledge. Torah should be studied and taught, he maintained, only for the sake of Heaven and not for earning a livelihood³ Hence he devoted himself to the vocation of medicine. He was so successful in this profession, and in the course of time gained such a reputation, that Grand Vizier Alfadhil, and eventually Sultan Saladin as well, appointed him to be their personal physician.

Biography courtesy of http://www.chabad.org/library/article_cdo/aid/107770/jewish/Early-Years.htm

What are They?

1. Mishna, Sanhedrin 10(11):1

כל ישראל יש להם חלק לעולם הבא שנאמר (ישעיה ס׳) ועמך כולם צדיקים לעולם יירשו ארץ נצר מטעי מעשי ידי להתפאר ואלו שאין להם חלק לעולם הבא האומר אין תחיית המתים מן התורה ואין תורה מן השמים ואפיקורס רבי עקיבא אומר אף הקורא בספרים החיצונים והלוחש על המכה ואומר (שמות ט״ו) כל המחלה אשר שמתי במצרים לא אשים עליך כי אני ה׳ רפאך אבא שאול אומר אף ההוגה את השם באותיותיו:

2. Rambam, Pirush Mishnavos ad loc.

וממה שראוי שאזכיר כאן וזהו המקום היותר ראוי להזכירם בו, שעיקרי תורתינו הטהורה ויסודותיה שלש עשרה יסודות.

- היסוד הראשון מציאות הבורא ישתבח. והוא, שיש שם מצוי בשלמות אופני המציאות, והוא עלת מציאות כל הנמצאים, ובו קיום מציאותם, וממנו נמשך להם הקיום. ואלו נתאר סלוק מציאותו כי אז בטלה מציאות כל נמצא ולא ישארו קיימים במציאות, ואלו נתאר סלוק כל הנמצאים זולתו, כי אז לא תבטל מציאותו יתעלה, ולא תחסר, כי הוא יתעלה בלתי זקוק במציאותו לזולתו, וכל מה שזולתו מן השכלים כלומר המלאכים וגרמי הגלגלים ומה שלמטה מהן הכל זקוק במציאותו אליו. וזה יסוד הראשון הוא אשר מורה עליו דבור אנכי ה' וכו'.
- והיסוד השני אחדותו יתעלה. והוא, שזה עלת הכל אחד, לא כאחדות המין ולא כאחדות הסוג, ולא כדבר האחד המורכב שהוא מתחלק לאחדים רבים, ולא אחד כגוף הפשוט שהוא אחד במספר אבל מקבל החלוקה והפיצול עד בלי סוף, אלא הוא יתעלה אחד, אחדות שאין אחדות כמוה בשום פנים, וזה היסוד השני מורה עליו מה שנ' שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד.
- והיסוד השלישי שלילת הגשמות ממנו. והוא, שזה האחד אינו גוף ולא כח בגוף, ולא יארעוהו מאורעות הגופים כגון התנועה והמנוחה, לא בעצם ולא במקרה. ולפיכך שללו ממנו עליהם השלום החבור והפירוד ואמרו לא ישיבה ולא עמידה לא עורף ולא עפוי, כלומר לא פירוד והוא עורף, ולא חבור כי עפוי מן ועפו בכתף פלשתים כלומר ידחפום בכתף להתחברם בהם, ואמר הנביא ואל מי תדמיון אל וכו', ואל מי תדמיוני ואשוה וכו', ואלו היה גוף כי אז היה דומה לגופות, וכל מה שבא בספרים מתאריו בתארי הגופות כגון ההליכה והעמידה והישיבה והדבור וכיוצא בזה הם כולם דרך השאלה, וכמו שאמרו דברה תורה כלשון בני אדם. וכבר דברו בני אדם בענין זה הרבה, וזה היסוד השלישי הוא אשר מורה עליו מה שנ' כי לא ראיתם כל תמונה כלומר לא השגתם אותו בעל תמונה, לפי שהוא כמו שאמרנו לא גוף ולא כח בגוף.
- 4. והיסוד הרביעי הקדמות. והוא, שזה האחד המתואר הוא הקדמון בהחלט, וכל נמצא זולתו הוא בלתי קדמון ביחס אליו, והראיות לזה בספרים הרבה. וזה היסוד הרביעי הוא שמורה עליו מה שנ' מענה אלהי קדם. ודע כי היסוד הגדול של תורת משה רבינו הוא היות העולם מחודש, יצרו ה' ובראו אחר ההעדר המוחלט, וזה שתראה שאני סובב סביב ענין קדמות העולם לפי דעת הפילוסופים הוא כדי שיהא המופת מוחלט על מציאותו יתעלה כמו שביארתי וביררתי במורה.
- 5. והיסוד החמישי שהוא יתעלה הוא אשר ראוי לעבדו ולרוממו ולפרסם גדולתו ומשמעתו. ואין עושין כן למה שלמטה ממנו במציאות מן המלאכים והכוכבים והגלגלים והיסודות וכל מה שהורכב מהן, לפי שכולם מוטבעים בפעולותיהם אין להם שלטון ולא בחירה אלא רצונו יתעלה, ואין עושין אותם אמצעים להגיע בהם אליו, אלא כלפיו יתעלה יכוונו המחשבות ויניחו כל מה שזולתו. וזה היסוד החמישי הוא האזהרה על עבודה זרה, ורוב התורה באה להזהיר על זה.
- 6. והיסוד הששי הנבואה. והוא, לדעת שזה המין האנושי יש שימצאו בו אישים בעלי כשרונות מפותחים מאד ושלמות גדולה, ותתכונן נפשם עד שמקבלת צורת השכל, ויתחבר אותו השכל האנושי בשכל הפועל, ויאצל עליהם ממנו אצילות שפע, ואלה הם הנביאים, וזוהי הנבואה וזהו ענינה. וביאור היסוד הזה בשלימות יארך מאד, ואין מטרתינו פירוט כל יסוד מהם וביאור דרכי ידיעתו, לפי שזה הוא כללות כל המדעים, אלא נזכירם בדרך הודעה בלבד, ופסוקי התורה מעידים בנבואת נביאים רבים.
- חיסוד השביעי נבואת משה רבינו. והוא, שנאמין שהוא אביהן של כל הנביאים שקדמו לפניו והבאים אחריו, הכל הם למטה ממנו במעלה, והוא בחיר ה' מכל המין האנושי, אשר השיג ממנו יתעלה יותר ממה שהשיג וישיג כל אדם שנמצא ושימצא. ושהוא עליו השלום הגיע לתכלית הרוממות מעל האנושיות עד שהשיג המעלה המלאכית ונעשה במעלת המלאכים, לא נשאר לפניו שום מסך שלא קרעו ולא עצר בעדו שום מעצור גופני, ולא נשאר בו שום דבר מן החסרון לא מעט ולא הרבה, והושבתו בו הכוחות הדמיוניים והחושים בכל השגותיו, ונתבהל כוחו המתעורר, ונשאר שכל בלבד, ועל ענין זה אמרו עליו שהוא מדבר עם ה' בלי אמצעות המלאכים. ורציתי לבאר כאן זה הענין הנפלא, ואפרש סתומות פסוקי התורה, ואבאר ענין אמרו פה וכל הפסוק הזה וזולתו מענינו, לולי שראיתי שהענינים האלו דקים מאד וצריכים להרחבה מרובה והקדמות ומשלים, ושצריך לבאר תחלה מציאות המלאכים ושנויי מעלותיהם לפני הבורא, וכן ביאור הנפש וכל כחותיה, ויתרחב ההקף ומשלים, ושצריך לבאר תחלה מציאות המלאכים ושנויי מעלותיהם לפני הבורא, וכן ביאור הנפש וכל כחותיה, ויתרחב ההקף

עד שנגיע לדבר על הצורות שהזכירו הנביאים לבורא ולמלאכיו, ולא יספיק לענין זה לבדו ואפילו אקצר תכלית הקצור מאה דפים, ולכן אניחנו למקומו או בספר ביאורי הדרשות שהבטחתי בו, או בספר הנבואה שהתחלתי לחברו, או בספר שאחבר בפירוש אלו היסודות. ואחזור לענין היסוד הזה השביעי ואומר שנבואת משה רבינו נבדלה מנבואת כל שאר הנביאים בארבעה הבדלים, ההבדל הראשון שכל נביא איזה שיהיה אין ה' מדבר אתו כי אם על ידי אמצעי, ומשה בלי אמצעי כמו שאמר פה אל פה אדבר בו. וההבדל השני שכל נביא לא יבואהו החזון אלא בזמן השינה כמו שאמר בכמה מקומות בחלום הלילה, ויחלם, בחלום חזיון לילה וכו' והרבה מן הענין הזה, או ביום אחר תרדמה הנופלת על הנביא ומצב שבו שובתים כל חושיו ומתרוקנת מחשבתו כעין שינה, ומצב זה נקרא מחזה ומראה, ועליו הוא אומר במראות אלהים. ומשה בא לו הדבור ביום והוא עומד בין שני הכרובים כמו שהבטיחו ה' ונועדתי לך שם ודברתי אתך וכו', אמר יתעלה אם יהיה נביאכם ה' במראה אליו אתודע בחלום אדבר בו. לא כן עבדי משה. וההבדל השלישי שהנביא כאשר בא לו החזון ואף על פי שהוא במראה ועל ידי מלאך יחלשו כחותיו ומתחלחל גופו וירד עליו מורא עצום מאד כאלו הולך למות, כמו שביאר בדניאל כשדבר עמו גבריאל במראה אמר ולא נשאר בי כח והודי נהפך עלי למשחית ולא עצרתי כח. ואמר ואני הייתי נרדם על פני ופני ארצה, ואמר במראה נהפכו צירי עלי. ומשה אינו כן אלא יבואהו הדבור ולא תארע לו חלחלה כלל והוא אמרו יתעלה ודבר ה' אל משה פנים אל פנים כאשר ידבר איש אל רעהו, כלומר כשם שלא יארע לאדם שום חרדה מדברי חברו כך הוא עליו השלום לא היה נחרד מן הדבור ואף על פי שהוא פנים בפנים, וזה מחמת חוזק התחברו בשכל כמו שאמרנו. וההבדל הרביעי שכל הנביאים לא יבואם החזון ברצונם אלא ברצון ה', ויש שישאר הנביא כמה שנים ולא יבואהו חזון, ויש שמבקשין מן הנביא להודיעם דבר בנבואה וישאר עד שתבוא לו הנבואה אחר ימים או אחר חדשים או לא תבוא לו כלל. וכבר ראינו מהם מי שהתכונן על ידי שמחת הלב וזכוך המחשבה כמו שעשה אלישע באמרו ועתה קחו לי מנגן אז בא לו החזון. ואין זה הכרחי שיתנבא כל זמן שיתכונן, אבל משה רבינו כל זמן שירצה אמר עמדו ואשמעה מה יצוה ה' לכם, ואמר דבר אל אהרן אחיך ואל יבוא בכל עת, ואמרו אהרן בבל יבוא ואין משה בבל יבוא.

- והיסוד השמיני הוא תורה מן השמים. והוא, שנאמין שכל התורה הזו הנמצאת בידינו היום הזה היא התורה שניתנה למשה, ושהיא כולה מפי הגבורה, כלומר שהגיעה עליו כולה מאת ה' הגעה שקורים אותה על דרך ההשאלה דבור, ואין יודע איכות אותה ההגעה אלא הוא עליו השלום אשר הגיעה אליו, ושהוא במעלת לבלר שקורין לפניו והוא כותב כולה תאריכיה וספוריה ומצותיה, וכך נקרא מחוקק. ואין הבדל בין ובני חם כוש ומצרים ופוט וכנען, ושם אשתו מהיטבאל בת מטרד, או אנכי ה', ושמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד, הכל מפי הגבורה והכל תורת ה' תמימה טהורה קדושה אמת. ולא נעשה מנשה אצלם כופר ופוקר יותר מכל כופר אחר אלא לפי שחשב שיש בתורה תוך וקלפה, ושאלו התאריכים והספורים אין תועלת בהם, ומשה מדעתו אמרם, וזהו ענין אין תורה מן השמים, אמרו שהוא האומר שכל התורה כולה מפי הקדוש ברוך הוא חוץ מפסוק אחד שלא אמרו הקדוש ברוך הוא אלא משה מפי עצמו וזה הוא כי דבר ה' בזה - יתעלה ה' ממה שאומרים הכופרים - אלא כל אות שבה יש בה חכמות ונפלאות למי שהבינו ה', ולא תושג תכלית חכמתה, ארוכה מארץ מדה ורחבה מני ים. ואין לאדם אלא להתפלל כמו דוד משיח אלהי יעקב שהתפלל גל עיני ואביטה נפלאות מתורתיך. וכן פירושה המקובל גם הוא מפי הגבורה, וזה שאנו עושים היום צורת הסוכה והלולב והשופר והציצית והתפילים וזולתם היא עצמה הצורה שאמר ה' למשה ואמר לנו, והוא רק מוביל שליחות נאמן במה שהביא, והדבור המורה על היסוד הזה השמיני הוא אמרו בזאת תדעון כי ה' שלחני וכו' כי
 - ויסוד התשיעי הבטול. והוא שזו תורת משה לא תבטל, ולא תבוא תורה מאת ה' זולתה, ולא יתוסף בה ולא יגרע ממנה לא בכתוב ולא בפירוש, אמר לא תוסף עליו ולא תגרע ממנו. וכבר ביארנו מה שצריך לבאר ביסוד זה בהקדמת החבור הזה.
 - 10. והיסוד העשירי שהוא יתעלה יודע מעשה בני אדם ולא הזניחם, ולא כדעת האומר עזב ה' את הארץ, אלא כמו שאמר גדול העצה ורב העליליה אשר עיניך פקוחות על כל דרכי בני האדם, ואמר וירא ה' כי רבה רעת האדם בארץ, ואמר זעקת סדום ועמורה כי רבה, הרי אלו מורים על היסוד העשירי הזה.
- 11. והיסוד האחד עשר שהוא יתעלה משלם גמול טוב למי שמקיים מצות התורה, ומעניש מי שעובר על אזהרותיה, ושגמולו הגדול הוא העולם הבא, ועונשו החמור הכרת. וכבר אמרנו בענין זה מה שיש בו די. והפסוק המורה על היסוד הזה אמרו אם תשא חטאתם ואם אין מחיני נא מספרך, והשיבו יתעלה מי אשר חטא לי וכו'. ראיה שידוע לפניו העובד והחוטא לשלם גמול טוב לזה ולענוש את זה.
- 12. והיסוד השנים עשר ימות המשיח, והוא להאמין ולאמת שיבא ואין לומר שנתאחר אם יתמהמה חכה לו, ואין לקבוע לו זמן, ולא לפרש את המקראות כדי להוציא מהן זמן בואו, אמרו חכמים תפוח דעתן של מחשבי קצין. ולהאמין בו מן הגדולה והאהבה ולהתפלל לבואו בהתאם למה שנאמר בו על ידי כל נביא, ממשה ועד מלאכי. ומי שנסתפק בו או זלזל בענינו הרי זה מכחיש את התורה שהבטיחה בו בפירוש בפרשת בלעם ואתם נצבים. ומכלל היסוד הזה שאין מלך לישראל אלא מדוד ומזרע שלמה דוקא. וכל החולק בענין המשפחה הזו הרי זה כפר בה' ובדברי נביאיו.
 - .13 והיסוד השלשה עשר תחיית המתים וכבר ביארנוהו.

How are they Different to Other Mitzvos?

3. Rambam, ad loc.

וכאשר יהיו קיימים לאדם כל היסודות הללו ואמונתו בהם אמתית, הרי הוא נכנס בכלל ישראל, וחובה לאהבו ולחמול עליו וכל מה שצוה ה' אותנו זה על זה מן האהבה והאחוה, ואפילו עשה מה שיכול להיות מן העבירות מחמת תאותו והתגברות יצרו הרע, הרי הוא נענש לפי גודל מריו ויש לו חלק, והוא מפושעי ישראל. וכאשר יפקפק אדם ביסוד מאלו היסודות הרי זה יצא מן הכלל וכפר בעיקר ונקרא מין ואפיקורוס וקוצץ בנטיעות, וחובה לשנותו ולהשמידו ועליו הוא אומר הלא משנאיך ה' אשנא וכו'.

וכבר הארכתי בדברים מאד ויצאתי מענין חבורי, אלא שעשיתי כן לפי שראיתי שזה תועלת באמונה לפי שאני אספתי לך דברים רבים מועילים המפוזרים בחבורים רבים וגדולים, היה בהם מאושר. וחזור על דברי אלה פעמים רבות, והתבונן בהם היטב. ואם תשלה אותך מחשבתך שכבר הבנת עניניו מפעם אחת או עשר, ה' יודע שבשקר השלתה אותך. ואל תמהר בו לפי שני לא כתבתיו איך שנזדמן אלא אחר התבוננות וישוב הדעת ועיון בדעות נכונות ובלתי נכונות, וסכום מה שצריך להאמין מהם ובירורו בטענות וראיות על כל ענין וענין, ומאת ה' אשאל לנחותיני בדרך האמת. ואחזור לעניני הפרק.

Are They Fully Accepted by All?

אַלהִים חַי וִיִשְׁתַּבָּח, נִמְצָא וְאֵין עֵת אֶל מְצִיאוּתוֹ. אָחָד וָאֵין יָחִיד בִּיָחוּדוֹ, נַעָלֶם וָגַם אֵין סוֹף לְאַחַדוּתוֹ. אַין לוֹ דָמוּת הַגוּף וָאֵינו גוף, לא נַעַרך אֱלַיו קַדְשָּׁתוֹ. קַרְמוֹן לָכַל דָבַר אֲשֶׁר נִבְרָא, רָאשוֹן וָאֵין רֵאשִׁית לְרָאשִׁיתוֹ. הַנוֹ אֲדוֹן עוֹלֶם, וְכֵל נוֹצֵר יוֹרָה גִדְלַתוֹ ומֵלְכותוֹ. שֶׁפַע נְבוּאָתוֹ נְתָנוֹ אֶל־אֵנְשֵׁי סְגָלֶתוֹ וְתִפְאֵרְתוֹ. לא קם בִּישָׁרָאֵל בִּמֹשֵׁה עוֹד נָבִיא וּמַבִּיט את תמוּנתוֹ. תורת אֶטֶת נָתַן לְעַמּוֹ אֵל עַל יַד נְבִיאוֹ נַאַמַן בּיתוֹ. לא יַחֲלִיף הַאֵל וָלֹא יַמִיר דַּתוֹ לְעוֹלַמֵים לְזוּלָתוֹ. צוֹפֶה וְיוֹדֵעַ סְתָרֵינג מַבִּיט לְסוֹף דָּבֶר בְּקַדְּעָתוֹ. גומל לאיש חַסֶד בִּמִפְעָלוֹ, נוֹתַן לְרָשָע רָע בִּרְשְעַתוֹ. יִשְׁלַח לְקַץ יַמִין מִשְּׁיחָנוּ לְפָּדוֹת מַחַבֵּי קץ יְשׁוּעַתוּ. מֵתִים יְחַיֶּה אֱל בְּרֹב חַסְדּוֹ, בָּרוּךְ עֲדֵי עֵד שֵׁם הְהִלָּתוֹ.

Mistakes in Belief

4. Rambam, Hilchos Teshuva 3:7

אַנִי מַאַמִין בָּאָמוּנָה שָׁלֵטָה שָׁהַבּוֹרָא יִתִבְּרַךְ שָׁמוֹ הוּא בוֹרָא וּמַנְהִיג לְבָלֹ הַבְּרוֹאִים וְהוֹא לְבַרוֹ עֲשֶׁה וְעוֹשֶׂה וַיַעֲשָׁה לְבַל הַמַּעֲשׁים: אָנִי כַּאַמִין בָּאָמוּנָה שְׁלֵכָּה שֶׁהַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ הוּא יָחִיר וְאִין

יִתִירוּת בַּבווֹהוֹ בִשׁוּם פַּנִים וְהוּא לְבַרוֹ אֵלהֵינוּ הַיָּה הוֹה וַיהַיָּה: אָנִי מַאֲמִין בָּאָמונָה שָׁלַמָה שֶׁהַבּוֹרֵא יִתְבָּבַרְ שְׁמוֹ אִינוֹ גוֹף וְלֹא יַשִּׂינִוּחוּ 'מַשִּׂינִי הַנוּף וְאֵין לוֹ שוּם דִּּמְיוֹן בְּּלֶל:

אָנִי מַאַמִין בָּאָמוּנָה שָׁרָבֶּוֹה שֶׁהַבּוֹרָא יִתְבַּרַךְ שָׁמוֹ הוּא רָאשון

אָנִי בַּאָמִין בָּאָמוּנָה שָׁלָכָה שָׁהַבּוֹרָא יִתְבָּרַדְּ שְׁמוֹ לוֹ לְבַדּוֹ רָאוּי רְּהִתְפַּלֵּה נְאִין לְוּנְּקָתוֹ רָאוּי רְּהִתְּפַּלֵּה :

אַנִי מַאַמִין בָּאֵמוּנָה שְׁלַפֶה שָׁבֶּל דִבְרֵי נִבִיאִים אֵמֵת:

אַנִי מַאַמִין בַּאַמוּנַה שָׁנִמָה שָׁנָבוּאַת משָה רַבַּנוּ עַלֵיו השַלום הַיֹתָה אֲבַּתִּית וְשָׁהוֹא הַיַה אֲב לַנְבִיאִים לַקּוֹרְמִים לְפַיֵּיוֹ

אַנִי מַאַמִין בַּאָמוֹנָה שָׁלֶמָה שָׁבֶּל הַתּוֹרָה הַמִּצוּיָה עַתָּה בְיַרֵינוּ הַיֹא הַנָּתוֹנָה לִמשָׁה רַבֵּנוֹ עַלַיו הַשַּׁלום:

אַנִי מַאַמִין בָּאָמונָת שְׁרֵּמָת שָׁוֹאת הַתּוֹרָה לא תְהַא מְחְלֶפֶּת וַלֹא תָהָא תּוֹרָה אַהָרֵת מָאָת הַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ שִׁמוֹ:

אָנִי מַאַמִין בַּאָמוּנָה שָׁלָּמָה שָׁהַבּוֹרָא יִתְבַּרַךְ שִׁמוּ יוֹדַעַ כַּל מששה בני אדם וכר מחשבותם שנאמר היוצר נחר לבם הַפַּבִין אַל כָּל מַעַשִּׁיהַם:

אַנִי מַאַמִין בַּאָמוּנָה שׁלָטָה שָׁהַבּוֹרָא יִתְבַּרַךְ שִׁמוֹ גּוֹמֵל מוב ָּלְשׁוֹמְרֵי מִצְּוֹתֵיו וּמַּעֵנִישׁ לְעוֹבְרֵי מִצְּוֹתֵיו^י:

אַני מַאַמֹין בַּאַמוּנָה שַׁרָּמַה בִּבִיאַת הַפָּשִיהַוֹאַף עַל פִּי שֵיתִמַהְמֵה עם כַּל זָה אַחַכָּה לוֹ בַּכַל יוֹם שַׁיָבא:

אני מאמין באמונה שלמה שיהיה תחית המתים בעת שתעלה רָצוֹן מָאָתֹ הַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ שִׁמוֹ וִיתִעַׁלָּה זִכְרוֹ לָעַר וּלְּגַצָח נִצְהִים:

חמשה הן הנקראים ה מינים: האומר שאין שם אלוה ואין לעולם מנהיג, והאומר שיש שם מנהיג אבל הן שנים או יותר, והאומר שיש שם רבון אחד אבל שהוא גוף ובעל תמונה, וכן האומר שאינו לבדו הראשון וצור לכל, וכן העובד כוכב או מזל וזולתו כדי להיות מליץ בינו ובין רבון העולמים כל אחד מחמשה אלו הוא מין.

/השגת הראב"ד/ והאומר שיש שם רבון אחד אלא שהוא גוף ובעל תמונה. א"א ולמה קרא לזה מין וכמה גדולים וטובים ממנו הלכו בזו המחשבה לפי מה שראו במקראות ויותר ממה שראו בדברי האגדות המשבשות את הדעות. /השגת הראב"ד/ וכן האומר שאינו לבדו הראשון. א"א כאותו שאמר אלהיכם צייר גדול היה אלא שמצא לו סמנים גדולים תהו ובהו חושך ומים ורוח ובהם עשה מה שעשה.

5. Sefer Haikarim 1:2 [R. Yosef Albo, Aragon, Spain, 1380-1444. His principal teacher was R. Chasdai Crescas, one of the leaders of the Jewish community in Christian Spain, the author of Or Hashem. R. Yosef played an important role in the Disputation at Tortosa, which might have served as the catalyst for the composition of R. Yosef's Sefer Ha-Ikkarim (Book of Principles)]

אבל מי שהוא מחזיק בתורת משה ומאמין בעקריה, וכשבא לחקור על זה מצד השכל והבנת הפסוקים הטהו העיון לומר שאחד מן העקרים הוא על דרך אחרת ולא כפי המובן בתחלת הדעת, או הטהו העיון להכחיש העקר ההוא להיותו חושב שאיננו דעת בריא תכריח התורה להאמינו, או יחשוב במה שהוא עקר שאיננו עקר ויאמין אותו כשאר האמונות שבאו בתורה שאינם עקרים, או יאמין אי זו אמונה בנס מנסי התורה להיותו חושב שאיננו מכחיש בזה שום אמונה מן האמונות שיחויב להאמין מצד התורה, אין זה כופר, אבל הוא בכלל חכמי ישראל וחסידיהם, אף על פי שהוא טועה בעיונו, והוא חוטא בשוגג וצריך כפרה.

וגדולה מזו כתב הראב"ד ז"ל שאפילו המבין עקר מעקרי התורה בחלוף האמת מפני שהוא טועה בעיונו אין ראוי לקראו מין, שכך כתב בספר ההשגות על מה שכתב הרמב"ם ז"ל שהאומר שהשם יתברך הוא גוף הוא מין, וכתב עליו הראב"ד ז"ל אמר אברהם אף על פי שעקר האמונה כן הוא, המאמין היותו גוף מצד תפיסתו לשונות הפסוקים והמדרשות כפשטן, אין ראוי לקרותו מין, עד כאן לשונו.

וזה הדרך יראה אמתי ונכון ממה שנמצא לרבותינו ז"ל אומרים על אלישע בן אבויה שובו בנים שובבים (ירמיהו ג' כ"ב), חוץ מאלישע אחר שיודע בוראו ומתכוין למרוד בו, הנה בארו בפירוש כי מי שיודע האמת ומתכוין להכחישו הוא מכת הרשעים שאין ראוי לקבל אותו בתשובה, אבל מי שאינו מתכוין למרוד ולא לנטות מדרך האמת ולא לכפור מה שבא בתורה ולא להכחיש הקבלה אלא לפרש הפסוקים לפי דעתו, אף על פי שיפרש אותם בחלוף האמת אינו מין ולא כופר חלילה.

6. Rabad of Posquieres pp. 283-284 [Rabbi Yitzchak (Isadore) Twersky]

There is not a shadow of doubt that Rabad was personally committed to the traditional Jewish view which maintained the unlikeness and incorporeality of G-d as an indispensable corollary of the existence and unity of G-d. Those Talmudic legends and homilies which nurture the corporeal misconception of G-d are in his opinion "corrupting right opinion" about religious matters... Elsewhere in his writings, Rabad is emphatic and unequivocal concerning the elimination of all anthropomorphic attributes with regard to G-d: "it is not correct to speak in this manner about the creater" [Ba'alei HaNefesh p. 4].

7. R. Shimshon Raphael Hirsh, Bereishis 6:6

Regarding this and similar anthropomorphic expressions of God we would like to make a general remark. For so long people have philosophied all round these expressions to remove the danger of the slightest thought of any materiality or corporality of God that at the end one runs very nearly into the danger of losing all idea of the personality of God. Had that been the purpose of the Torah, those kind of expressions could easily have been avoided. But this last danger is greater than the first. The two anthropomorphic expressions here save the two essential conceptions: the freedom, the free-will of God, and that of Man. Not for nothing does it say, "when God saw etc.". The wickedness of Man was not a matter of necessity. God had to see it before He knew it. This expression gives us the guarantee of human free-will. And the fate that overtook mankind was not the result of physical causes which followed set laws, it was preceded by an examination by God and His decision; the decision itself pained the Decider. All this presupposes the personality and free-will of God and keeps this clear in our minds. The ראב"ד already, one of the most Jewish of our thinkers, is of the opinion that such consciousness of the personality of God is of much greater importance than speculating about it, as to whether this or that can be asserted of God.

8. Kobetz Maamarim, page 19 [R. Elchonon Wasserman, born in Biržai Lithuania, 1874 – 1941] שיבוש בדעות

א. דעת הרמב"ם דהמאמין בהגשמה הוא מין. והראב"ד כתב שגדולים וטובים טעו בזה מפני האגדות המשבשות הדעות. ושמעתי בשם כ' מו״ר הגר״ח הלוי זצ״ל מבריסק בדעת הרמב״ם, כי בכפירה לא שייך שוגג, דהא מ"מ אינו מאמין וא"א להיות בכלל ישראל בלא אמונה. ואומרים משמו בוה"ל "דער וואס איז נעביך אאפיקורוס איז אויך אאפיקורוס" ולכאורה דבריו מוכרחין שהרי כל הכופרין וכל עובדי ע"ז הם מוטעין. ואין לך מוטעה יותר מהמקריב בנו למולך והוא חייב מיתה. אבל קשה דהא תינוק המוטל בעריסה ג"כ אין לו אמונה ומ"מ הוא בכלל ישראל ותינוק שנשבה לבין העכו"ם מביא קרבן על שגגתו ואין דינו כמומר (שבת ס"ט). ומוכח דאנוס רחמנא פטרי' גם בחסרון אמונה? וי"ל לפי המבואר לא תתן מצד מצד האמונה מוכרחין ודעת האדם מצד עצמה לא תתן מקום לכפירה ורק רצון האדם לפריקת עול מטה את שכלו לטעות בדברים פשוטים ומוכרחים וע"כ שגגתו עולה זדון. אבל האומר מותר לעבוד ע"ז הוא שוגג ופטור ממיתה כיון שסבור שעושה ברשות התורה, ואפשר שזו היא כונת הראב"ד "מפני האגדות המשבשות הדעות" היינו שטעותן אינה מדעת עצמן, אלא מפני שמבטלין דעתן לדעת האגדות וזהו בכלל אומר מותר, דחשוב שגגת גם בכפירה. ותתישב בזה מה שמקשין מהא דאמר ר' הלל אין משיח לישראל שכבר אכלוהו בימי חזקיה. ואיך אפשר לומר. שר' הלל יצא מכלל ישראל ח"ו. שהרי כפר באחד מעיקרי הדת? ולפי המבואר ניחא, שר׳ הלל אמר כן מפני שטעה בהבנת הכתובים והוי כאומר מותר ודיגו כשוגג, ומשו״ה קאמר רב יוסף התם שרא ליה מריה לר' הלל. ודעת הרמב"ם כי הטעות בענין הגשמה באה מדעת עצמן ולא מפני האגדות. כי אילו היתה דעתן צלולה. לא היו האגדות מטעות אותם והיו מוצאין דרך לישב דברי האגדות שלא

Why should this be true?

9. Fundamentals and Faith, pp. 11- 12 [Rabbi Yaakov Weinberg]

Actually, Rav Chaim's sympathy was directed towards an individual who possesses certain erroneous beliefs or lacks certain necessary beliefs concerning God and His Torah. In turn, these shortcomings create an inaccurate and invalid approach to the mitzvos, which ultimately results in this individual's inability to be an accurately practicing Jew. This is the "unfortunate apikorus" to whom Ray Chaim referred. He may be considered an apikorus, because in reality—although possibly not in practice—he is estranged from the Torah. The Thirteen Principles of the Rambam represent precisely that area of "faith orientation" with which Rav Chaim is concerned. These tenets of Judaism are absolutely necessary to properly relate to Torah. Without them, an individual is estranged from Torah; he is an "unfortunate apikorus."

Where Did the Rambam Get Them From?

10. Shla, Shaar Ha'oisios, Alef, Emes VeEmunah [R. Yeshaya Horovitz HaLevi, 1565-1630, Prague-Tzfat]

מד. ומצאתי תפילה ישנה מיוסדת בשם 'טביומי', זה נוסחה: 'יהי רצון מלפניך השם, המקודש שלש עשרה, למען* אברהם ויצחק הראשונים בבריתות שלש עשרה, ולמען יעקב איש תם וצאצאיו שלש עשרה, תחנני עם מקיימי תורתך הנדרשת במדות שלש עשרה, וברכני לדבק לשמרני ממקרה, ולא ימנעו ממני מדותיך השלש עשרה, והאר פניך אלי, והוציא שכלי לפועל תורה ותחנני, ואדעך בשם עם יושר עיקרם שלש עשרה, ותשא זיו שכינתך אלי, ועלי תשרה, ותשים לי שלום מהמונעים באלו השלש עשרה'

